

פרשת משפטים - קדושת המשפט בישראל

1. הראי"ה, אורות הקודש, חלק ב, עמ' תפח:

ארבע שאיפות עומדות ברוח האדם, נשפעות מרוח העולם במחלקותיו. האחת, שאיפת הרע הגמורה, חפץ השלטתו בכל ערכי החיים והעולם. מזה יצאה התקופה האלילית, והיא פועלת בעומק זוהמתה גם עד כה בכל ענפיה, שהם הם סורי הגפן נכריה, בכל רשעה, מחלה, סכלות, וחורבן, בין הגלויים בניוולם, בין המכוסים במעטה היופי החיצוני, כבוד מדומה ומשטר ממשלת תבל.

השאיפה השנייה היא הכרת הרע ברשעתו, ומתוך כך הכרזת היאוש המוחלט של כל היש, ושאיפת ההצלה בכליון מוחלט, וכוונניות חיים למטרה זו.

השאיפה השלישית היא יאוש למחצה, כלומר, להתיאש מהרשעה בעצמה, מהרע ושליטתו בעצמו, למסור בידו את החומר ואת העולם החברותי, הנגרר הרבה אחרי מראה עינים, ולהציל מתוך יאוש זה את הפנימיות של החיים, שזהו צד הטוב שלהם.

השאיפה הרביעית היא העומדת להציל את הכל. מבלי להשאיר גם צרור, לחשוב מחשבות לבל ידח ממנו נדח, להציל את הגוף כמו הנשמה, את חיצוניות ההויה כמו פנימיותה, את הרע בעצמו כמו את הטוב, ולא עוד אלא להפך את הרע לטוב גמור, ולהעלות את העולם ומלואו בכל צדדיו ותכסיסיו, את העולם היחידי בכל ערכיו החומריים, ואת העולם החברותי בכל סדריו, להעמיד את הכל על בסיס הטוב.

זאת היא שאיפת ישראל. המבוטאה במעמקי תורה, ביסוד האמונה, בהליכות החיים, בכל מלחמותיו, המעשיים והרוחניים, בכל תקותיו, למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו, להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה, קנאת ד' צבאות תעשה זאת. וקנאת ד' היא רוח החיה בגבורת ישראל, שלא להניח להרשעה האנושית ולא להרשעה העולמית אפילו כמלא נימא, והאלילים כליל יחלף, ונשגב ד' לבדו ביום ההוא, ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים ד' מלך ... ובא אור ישראל להסיר את כל חושך, ולהעביר מן הארץ כל ענן מקדיר, להסיר את פני הלוט על כל העמים והמסכה הנסוכה על כל הגוים.
2. אורות, עמ' כ: אין בנו ערכים פרוידים, האחדות שוכנת בנו ואור ד' אחד חי בקרבנו. הדינים דיני תורת אלהים חיים מצינים אותנו מפל עם ולשון. הקדש הוא פועל בקרבנו פנימה, שאיפות חיינו הפלילות אליו הן הולכות. יש נטיפות של קדש בכל עם ולשון, אבל ערכי החיים כלם אינם צומחים מזה. לא כן בישראל. "בכל דרכיך דעהו", שהיא פרשה קטנה שכוללת כל גופי תורה, שיוצאת אל הפועל ביחידי סגלה, נחלת הפלל היא באמת ... על פן המשפטים הם קדש קדשים בישראל ... ודרישת-אלהים של המשפט נשארה סגולה ישראלית ... המינוח הפקירה את המשפט, תקעה עצמה במדת הרחמים והחסד המדמה הנוטלת את יסוד העולם והורסתו ...
3. שם, עמ' לו: נכבד הוא הרצון הטוב הפונה לאלהים בעמק שאיפתו, אבל מה יעשה הרצון לבדו בחיים? על פן כל-זמן שאינו מתנשא עד רוממות אור הדעה, להקשיב לחכמה עליונה, אינו יכול לפלס נתיבות החיים; רק לבנה עזובה ישבר לו, שלא תוכל להצטרף לבנין גדול.
4. שם, בעמ' כו: הפל, הפל צריך להיות מתקן, הפל צריך להיות מטהר. שאיפת ישראל לבנין האמה, לשיבת הארץ, היא שאיפה של עמק הטוב החודר את כל היש בשרשו. לא זקיפת לבנה מאיזה בנין כפי-אם פניה שלמה ועמקה אל היסוד של כל הבנין, לכווננו בתקון.